

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 6 september 2021 13:39
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Openbaarmaking van 2 initiatieven voor de plaatsing van windmolens
Bijlagen: Tekst waarschuwingsbrief toekomstige aansprakelijkstelling aan initiatiefnemers voor plaatsing windmolens_1 mei 2021.pdf; Aansprakelijkstelling in antwoord op reactie College van B en W van 28 april 2020 op onze aansprakelijkheidsstelling van 23 maart 2020 _29-04-2021.pdf; Onze vriendelijke doch dringende verzoeken aan de gemeenteraad nav onze brief met aansprakelijkstelling naar college van B en W_04-05-2021.pdf; RES en windturbineplannen en de onverenigbaarheid met het Unierecht_17 mei 2021.pdf; Rapport_Voorkom het windturbine syndroom.pdf; Aanbiedingsbrief bij het DEI rapport_Voorkom windturbine syndroom.pdf

Van: Fabia Hooykaas <[REDACTED]>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 16:45
Aan: Gemeente Barneveld <info@barneveld.nl>; Raadsondersteuning <Raadsondersteuning@barneveld.nl>
CC: Bakker, Iede <[REDACTED]>
Onderwerp: Openbaarmaking van 2 initiatieven voor de plaatsing van windmolens

Goedemiddag Ide en Raadsondersteuning,

Wil u zo vriendelijk zijn vandaag deze mail inclusief bijlagen door te sturen naar alle gemeenteraadsleden.

Met vriendelijke groet,
Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE

Geachte gemeenteraadsleden,

Binnen de Gemeente Barneveld zijn er mensen die het niet eens zijn met de handelwijze van hun College van B&W en de gemeenteraad als het om het proces rondom de windmolenplannen en de behandeling van ons actiecomité gaat.

Wat is het geval, wij zijn dit voorjaar discreet door iemand binnen de Gemeente Barneveld benaderd die niet langer wilde zwijgen en hij/zij heeft ons daarom vertrouwelijke informatie verstrekt onder de voorwaarde dat zijn/haar naam geheim blijft.

Wij zijn op de hoogte gebracht van 2 lopende initiatieven voor de plaatsing van meerdere megagrote windmolens en wij hebben om die reden op 1 mei 2021 een waarschuwingsbrief voor de toekomstige aansprakelijkstelling naar 3 van de initiatiefnemers van de 2 lopende initiatieven gestuurd (alleen de tekst van die waarschuwingsbrief treft u als 1^e bijlage aan).

Zoals u daarin kunt lezen, hebben wij die 3 initiatiefnemers gevraagd ons binnen een week te informeren als zij geen bestaande initiatiefnemer voor de plaatsing van windmolens in de gemeente Barneveld zijn.

Dat hebben ze alle drie niet gedaan, wij hebben alleen reacties ontvangen waarin zij aangeven dat de Gemeente Barneveld nu eerst aan zet is.

Dat heeft bij ons de indruk gewekt dat de ons gegeven informatie over die initiatiefnemers correct was en die indruk werd versterkt doordat het College van B&W niet reageerde op onze vervolg aansprakelijkstelling van 29 april 2021 (zie 2^e bijlage) en de gemeenteraad ook niet reageerde op ons Ingekomen stuk van 4 mei 2021 (zie 3^e bijlage), want in beiden stond de volgende tekst:

Tevens sturen wij u nu deze aansprakelijkstelling, aangezien ons ter ore is gekomen dat er al sprake zou zijn van vergevorderde gesprekken met initiatiefnemers voor de plaatsing van windmolens op specifieke locaties, waaronder locaties die in de directe omgeving van Zeumeren liggen. Tijdens een gesprek met één van de genoemde initiatiefnemers werd dat per ongeluk bevestigd.

Wij begrepen en begrijpen niet dat daar in het geheel niet op gereageerd werd, aangezien wethouder Didi Dorrestijn telkens opnieuw op vragen uit de gemeenteraad “of er al sprake van lopende initiatieven voor de plaatsing van windmolens was”, ontkennend heeft geantwoord.

Toen vervolgens ook al onze Ingekomen Stukken ondanks ons dringende verzoek niet separaat door u als gemeenteraad bij meerderheid voor uw vergaderingen in juni jl. geagendeerd werden, was de maat voor onze bron binnen de gemeente Barneveld vol en heeft hij/zij ons toestemming gegeven de initiatieven en de namen van de initiatiefnemers bekend te maken en dat willen wij onder andere via deze weg doen.

Volgens onze informatie is er dus sprake van 2 windmoleninitiatieven van de volgende initiatiefnemers op de genoemde locaties (of directe omgeving) voor de plaatsing van windmolens:

Initiatief 1:

Betreft een initiatief voor de plaatsing van 2 of 3 grote windmolens, waarvan 2 bij de Esvelderbeek en 1x iets verder aan de Hanzeweg.

Initiatiefnemers:

1. Topwind Holding B.V.
2. Valley Power B.V.
 - a. Met de 2 heren die bekend zijn geworden als bestuurders van windturbinefabrikant Lagerwey
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
 - a. [REDACTED]
 - b. [REDACTED]
6. [REDACTED]
7. (En ze hebben de heer [REDACTED] van Coöperatie Duurzaam Kootwijkerbroek voor medewerking voor hun karretje weten te spannen...)

Initiatief 2:

Betreft een initiatief voor de plaatsing van 2 of 3 grote windmolens direct aan de zuidkant van de A1 naast en/of achter Bosch Beton

Initiatiefnemers:

1. De heer [REDACTED] van Bosch Beheer BV/GA
 - a. Een directielid van Bosch Beheer heeft eind maart 2021 per ongeluk gemeld dat [REDACTED] vergevorderde gesprekken met de gemeente Barneveld voerde voor de plaatsing van windmolens
2. Eneco

Aangezien er tot op heden steeds door wethouder Didi Dorrestijn ontkend is dat er sprake van lopende initiatieven is en de (lokale) initiatiefnemers het grote geld en de hoge subsidies bij plaatsing van de cradle to cradle verre van duurzame windmolens dus veel belangrijker lijken te vinden dan het voorkomen van grote overlast en ernstige gezondheidsklachten bij hun (mede)burgers, vinden wij dat deze informatie openbaar gemaakt moet worden en doen wij dat hierbij.

Overigens wordt er schijnbaar over nog veel grotere windmolens gesproken dan die met een tiphoogte van 235 meter zoals bij het eerdere windmolenplan bij Zeumeren, dus die grote overlast en ernstige gezondheidsklachten zullen voor de omwonenden tot vele kilometers in de omtrek aan de orde zijn en dat geldt dus ook voor de omvang van de desastreuze negatieve economische en maatschappelijke gevolgen.

Daarvoor verwijzen wij u graag naar de inhoud van onze Ingekomen Stukken.

Wij verbazen ons dus enorm over 3 zaken:

1. Dat wethouder Didi Dorrestijn telkens opnieuw op vragen uit de gemeenteraad “of er al sprake van lopende initiatieven voor de plaatsing van windmolens was” ontkennend heeft geantwoord
2. Dat het College van B&W morgen bij de perspresentatie Structuurvisie Wind, kennelijk volledig voorbij gaat aan ons eerder gestuurde Ingekomen Stuk dat de huidige windmolenplannen onverenigbaar zijn met het Unierecht (zie 4^e, 5^e en 6^e bijlagen) en het feit dat dit daarna ook door de Raad van State is bevestigd
3. Dat wij nu onaangenaam verrast worden door de perspresentatie Structuurvisie Wind en de net gestuurde brief aan de omwonenden waarin gemeld wordt dat de Gemeente Barneveld in de afrondende fase van de Structuurvisie Wind zit. Dit omdat wij bij onze Ingekomen Stukken duidelijk hebben aangegeven met u in gesprek te willen voor de totstandkoming van de Structuurvisie Wind

Wij horen graag van u.

Met vriendelijke groet,

Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE

Voorthuizen, 1 mei 2021

Onderwerp: Toekomstige aansprakelijkstelling van initiatiefnemers voor de plaatsing van windmolens op Zeumeren en omgeving en het verhalen van de negatieve economische en maatschappelijke gevolgen

Geachte bestuurders,

Om te beginnen stellen wij ons graag aan u voor. Wij zijn Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE en wij vertegenwoordigen met 4.400 handtekeningen vrijwel alle huishoudens in Voorthuizen en daarnaast via ons manifest ook 29 belangenorganisaties, waaronder grote organisaties die uit 230 bedrijven bestaan. Zoals u mogelijk weet is het economische en maatschappelijke belang van recreanten voor Voorthuizen en omgeving enorm groot en dat geldt ook voor Recreatiegebied Zeumeren dat één van de grootste trekpleisters van die recreanten is. Wij strijden daarom sinds april 2017 namens onze grote achterban tegen de komst van windmolens op **Zeumeren en omgeving** en dat geldt dus ook voor de andere kant van de snelweg en de verdere omgeving van Zeumeren waar er sprake van overlast voor de recreanten zal zijn. Dit vanwege de te verwachten enorme negatieve economische en maatschappelijke gevolgen die de plaatsing van windmolens op Zeumeren en omgeving voor onze grote achterban zullen hebben. Die zouden op basis van een onderzoek van Buck Consultants en de gemaakte Maatschappelijke Kosten Analyse en een empirisch onderzoek in het hoogseizoen uitkomen op 10.8 miljoen Euro omzetverlies per jaar en verlies van 110 directe banen. Die negatieve gevolgen zullen net aan de andere kant van de snelweg A1 (vrijwel) even groot zijn. Er waren niet voor niets campings waar hiervoor vragenlijsten lagen, die zij hebben weggehaald toen pijnlijk duidelijk werd hoeveel van hun recreanten om rustig te kunnen blijven recreëren aangaven dan wel een andere plek op de Veluwe te gaan zoeken, om maar geen overlast van windmolens te hoeven ervaren en die voor alle zekerheid nog niet voor het komende jaar wilden boeken.

Wij zijn echt niet tegen duurzame energie en sommigen van ons zijn zelfs al zelfvoorzienend en we hebben dan ook niet voor niets mede Coöperatie Voorthuizen Duurzaam opgericht, maar dan wel alleen als die duurzame energie echt duurzaam en verantwoord blijkt te zijn. En laat dat bij windmolens op land nu echt ingehaald door de tijd en het voortschrijdend inzicht zijn, want die zijn naast de eerdergenoemde negatieve economische en maatschappelijke gevolgen om de volgende redenen dus geen duurzame en verantwoorde oplossing:

- Windmolens op land zijn door geluidsoverlast, slagschaduw, horizonvervuiling, ernstige gezondheidsklachten* bij burgers door het laagfrequent geluid, vogelsterfte, kinderarbeid voor het benodigde kobalt, de achterhaalde techniek, de uitstoot van het uiterst schadelijke broeikasgas SF6 (ruim 23.500 keer zo sterk als CO2 en blijft drieduizend jaar in de atmosfeer), geen werkelijke cradle to cradle CO2 besparing, de enorme niet te recyclen afvalberg en de waardedaling van onroerend goed voor omwonenden dus geen duurzame en verantwoorde oplossing
- En ze zijn op land ook nog eens verre van rendabel en kunnen alleen dankzij bizar hoge subsidies (een door de overheid gegarandeerd rendement van 12% voor de initiatiefnemers) over de rug van de belastingbetalende burgers geplaatst worden
- Oftewel het is echt een grote schande!

*Door onderzoek en voortschrijdend inzicht wordt het de laatste tijd steeds duidelijker dat windmolens op land nog schadelijker voor de gezondheid zijn dan al werd gedacht:

- Nieuw onderzoek bevestigt onomstotelijk dat windmolens tot op grote afstand ernstige gezondheidsklachten veroorzaken bij omwonenden en dat laagfrequent (onhoorbaar) geluid leidt tot beroertes en hartinfarcten bij mensen met hartklachten
- Daarnaast veroorzaken de trillingen onder andere slaapstoornissen, hoofdpijn, geheugen- en concentratieverlies, stress en depressies

Dat er nu in Nederland sprake is van veel klimaatvluchtelingen, oftewel omwonden van windmolens die door de overlast en gezondheidsklachten vluchten en verhuizen, is onder andere het gevolg van de veel te ruime wettelijke normen die voor de overlast van windmolens op land vastgesteld zijn. Neem bijvoorbeeld het gehanteerde jaargemiddelde voor het geluid, als dat voor auto's zou gelden dan kan men bij wijze van spreken de helft van het jaar zonder uitlaat rijden. Dit alles om het bizarre klimaatakkoord en de daarbij gekozen onzinnige, onrendabele, ziekmakende en niet duurzame "oplossingen" zoals windmolens op land er maar door te kunnen drukken. Afgelopen weken werd ook nog eens aangetoond dat de in Nederland gehanteerde normen voor plaatsing van windmolens op land gebaseerd zijn op een RIVM-onderzoek waar sprake was van een onvergelijkbare situatie, maar waarop wel hard beleid is gemaakt. Het RIVM heeft voor hun onderzoek namelijk gegevens gebruikt van onderzoeken in het buitenland waar sprake was van niet te vergelijken situaties met veel lagere windmolens op veel grotere afstand tot woningen.

Dit alles gemeld hebbende, zult u hopelijk begrijpen dat wij eventuele initiatiefnemers van de plaatsing van windmolens voor de vele negatieve economische en maatschappelijke gevolgen enz. aansprakelijk zullen stellen en er al het mogelijke en noodzakelijke voor onze grote achterban aan zullen doen om dat op de initiatiefnemers te verhalen. Wij sturen u deze brief, aangezien ons via onze bezorgde grote achterban ter ore is gekomen dat u mogelijk een initiatiefnemer bent voor de plaatsing van windmolens in de omgeving van Zeumeren, waar recreanten dus last van zullen krijgen met alle gevolgen van dien en zij actie van ons verwachten. Mocht het inderdaad zo zijn dat u gesprekken voert en/of mogelijk in welke vorm dan ook contact heeft met de gemeente Barneveld en/of eventuele andere initiatiefnemers over de mogelijke plaatsing van windmolens bij Zeumeren en omgeving, dan vinden wij het wel zo netjes u hierbij van het bovengenoemde op de hoogte te brengen. Oftewel dat als er echt windmolens bij Zeumeren en omgeving geplaatst worden waar recreanten en omwonden in welke vorm dan ook in meer of mindere mate last krijgen, dan zullen wij er echt al het nodige en noodzakelijke aan doen om de initiatiefnemers aansprakelijk te stellen voor alle negatieve economische en maatschappelijke gevolgen enz. (10,8 miljoen Euro omzetverlies per jaar, verlies van 110 directe banen, de waardevermindering van onroerende goederen, de kosten als gevolg van medische klachten enz.) en die op de initiatiefnemers te verhalen.

Wij hopen vanzelfsprekend dat u geen initiatiefnemer voor de plaatsing van windmolens bij Zeumeren en omgeving zoals hierboven omschreven bent en dat u dus niet alleen voor het geld en de hoge subsidies gaat. Maar wel dat u gezien al het bovengenoemde uw medeburgers, medeondernemers, dier en natuur en de volgende generatie niet met alle bovengenoemde negatieve gevolgen zult gaan opzadelen. In dat geval vernemen wij dat graag per omgaande en uiterlijk 7 mei aanstaande van u, zodat wij onze achterban daarover kunnen informeren. In dat geval willen wij daar u, mede namens hen, alvast hartelijk voor bedanken.

Onder voorbehoud van alle rechten en weren verblijven wij.

Met vriendelijke groet,

Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE

Het grondwettelijke voorzorgprincipe (artikel 21 en 22 Grondwet) mag voor de Nederlandse bestuursorganen niet langer een lege huls blijven.

**Aanbiedingsbrief bij het DEI rapport
“Voorkom het windturbinesyndroom”**

Emmen, 22 januari 2021

Geachte lezer,

Hierbij bieden wij u het rapport “Voorkom het windturbinesyndroom” van het Democratisch Energie Initiatief aan.

WINDTURBINES VEROORZAKEN GEZONDHEIDSSCHADE!!

Wij willen met dit rapport een begin maken om de medische kennis over de schade die windturbines teweeg brengen aan de gezondheid van de mens beter in kaart te brengen. Zodat deze kennis beter benut kan worden in de besluitvorming van de overheid en in rechtszaken, die bijvoorbeeld regionale en lokale organisaties voeren tegen ruimtelijke plannen die het leefmilieu en de gezondheid (kunnen) schaden.

DEI

Het Democratisch Energie Initiatief (verder te noemen DEI) is voor een besluitvormingsproces in de energietransitie waarin burgerparticipatie volwaardig tot uitdrukking komt doordat burgers een sturende rol hebben in het proces. Een proces waarin van tevoren wordt onderzocht of een plan tot plaatsing van windturbines het bestaande beschermingsniveau voor mens en milieu garandeert. Een proces waarin overeenkomstig het voorzorgprincipe het nemen van risico's voor de gezondheid van de mens uitgesloten is. Deze vorm van besluitvorming krijgt gestalte als Nederlandse bestuursorganen de EU-beschermingsrichtlijnen zonder voorbehoud uit gaan voeren. Dat is nu niet het geval.

Doel van het rapport

Het rapport wordt u toegezonden met het doel te komen tot een zorgvuldiger besluitvorming door de overheid over bijvoorbeeld windturbineparken.

Het rapport spreekt zich niet uit over de doelen van de energietransitie, maar wel voor een besluitvorming die zorgvuldig en democratisch dient te zijn, volgens de beginselen van onze rechtsstaat. Waarbij de staat zijn burgers beschermt en niet blootstelt aan onder meer gezondheidsrisico's.

Dat betekent dat de besluitvorming over windturbineparken anders moet.

De auteurs van dit rapport spreken over een overhaaste besluitvorming in de energietransitie als het gaat om de gevolgen voor de gezondheid van de mens. Wij willen met dit rapport de schaduwkant van deze wijze van besluitvorming in Nederland over windturbineparken op medisch gebied voor het voetlicht brengen.

Voorzorgsplicht overheid

De overheid in Nederland heeft stelselmatig haar voorzorgplicht verzaakt bij de planvorming en bouw van windturbineparken en aanverwante industriële installaties. Bewust, zoals ook blijkt uit het ignoreren van de EU beschermingsrichtlijnen door de Nederlandse bestuursorganen en rechterlijke macht.

Voorzienbaar is dat het schenden van het voorzorgprincipe voor initiatiefnemers en bestuursorganen in rechtszaken een sterkere rol gaat spelen.

Dit rapport van DEI over de medische gevolgen dient als eerste aanzet mede het doel dat het voorzorgsprincipe een sterkere positie kan krijgen.

Met het rapport 'Voorkom windturbine syndroom' heeft DEI daarom de medische informatie ten nutte van een verbeterde besluitvorming gebundeld en bruikbaar gemaakt als input voor het daadwerkelijk uitvoeren van het voorzorgsprincipe zoals deze voor de overheid is vastgelegd in de Grondwet, internationale verdragen en EU-richtlijnen.

Aansprakelijkheid

Wie (in dit geval geïnformeerd en dus willens en wetens) het risico neemt gezondheidsschade te veroorzaken bij zijn medemens, of als overheid bij haar burgers, maakt zich schadeplichtig. Dit is de stelling van vele juristen. Dit rapport heeft ook de functie de aanzet te geven de bewijsvoering daarvoor op een hoger niveau te brengen.

Zoveel te langer de Nederlandse bestuursorganen het toepassen van onder meer de EU SMB richtlijn van 2001 voor zich uitschuiven, zoveel te meer zal dit doorwerken in de aansprakelijkheidsstelling door de gedupeerde burgers van de overheid en de initiatiefnemers van bijvoorbeeld windturbine- en zonneparken.

Communicatieplan

Van belang is, dat de schade toegebracht aan de volksgezondheid door het achterwege blijven van het niet volgen van de juiste EU richtlijnen en het Verdrag van Aarhus, onder de aandacht wordt gebracht van bestuursorganen die er over gaan. De voorlichting over wat er in de medische wereld over gezondheidsschade ten gevolge van windturbines bekend is willen wij daarvoor meer gesystematiseerd in kaart brengen in samenwerking met medici. Dit rapport geeft daar uitdrukking aan. Het rapport zal gevolgd worden door meerdere publicaties en andere vormen van communicatie. Dit rollen we met regionale en lokale organisaties over het hele land uit. Meer informatie daarover vindt u op onze website www.deinl.nl.

Tenslotte

EU niveau

Nederland is niet het enige land waar het voorzorgsprincipe niet goed door de overheid wordt gehanteerd waar het gaat om plaatsing van windturbineparken en aanverwante industriële installaties. Op Europees niveau gaat DEI dit ook onder de aandacht brengen van andere bestuurders binnen de Europese Unie in samenwerking met onze Belgische samenwerkingspartner Leefbare Energie Vlaanderen.

Nederland

In Nederland zal DEI het aspect gezondheidsschade verder verdiepen in de lijn zoals hierboven geschetst. Daarbij worden de juridische acties gevoerd door advocaat [REDACTED] [REDACTED] gevolgd en ondersteund. [REDACTED] is bekend door het op 8 oktober 2020 gehouden kort geding in Assen van Platform Storm tegen de bouw van windturbinepark De Monden en de zaak 'Het zeilmeisje'.

Onze inzet, dat op grond van de EU-richtlijnen en onze Nederlandse Grondwet de besluitvorming - ook in de zogenaamde Regionale Energie Strategieën - over de aanleg van windturbineparken en soortgelijke projecten fundamenteel aangepast moet worden, dient vooral ook de gezondheid van de mens!

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Democratisch Energie Initiatief,

[REDACTED],

[REDACTED]

Website: www.deinl.nl

E-mailadres: [REDACTED]

College van B&W
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Voorthuizen, 29 april 2021

Onderwerp: Uw zaaknummer 112796. Uw brief van 28 april 2020 inzake de aansprakelijkheidsstelling voor de gevolgen van het niet nakomen van de toegezegde waarheidsvinding

Geacht college van B&W,

Het is weer even geleden dat wij contact gehad hebben en aangezien er daarna een paar wijzigingen binnen het college van B&W hebben plaatsgevonden stellen wij ons graag opnieuw aan u voor. Wij zijn Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE en wij vertegenwoordigen met 4.400 handtekeningen vrijwel alle huishoudens in Voorthuizen en daarnaast via ons manifest ook 29 belangenorganisaties, waaronder grote organisaties die uit 230 bedrijven bestaan.

Zoals u mogelijk weet is het economische en maatschappelijke belang van recreanten voor Voorthuizen en omgeving enorm groot en dat geldt ook voor Recreatiegebied Zeumeren, dat één van de grootste trekpleisters van die recreanten is. Wij strijden daarom sinds april 2017 namens onze grote achterban tegen de komst van windmolens op **Zeumeren en omgeving** en dat geldt dus ook voor de andere kant van de snelweg en de verdere omgeving van Zeumeren waar er sprake van overlast voor de recreanten zal zijn. Dit vanwege de te verwachten enorme negatieve economische en maatschappelijke gevolgen die de plaatsing van windmolens op Zeumeren en omgeving voor onze grote achterban zullen hebben. Die zouden op basis van een onderzoek van Buck Consultants en de gemaakte Maatschappelijke Kosten Analyse en een empirisch onderzoek in het hoogseizoen uitkomen op 10.8 miljoen Euro omzetverlies per jaar en verlies van 110 directe banen. Die negatieve gevolgen zullen net aan de andere kant van de snelweg A1 (vrijwel) even groot zijn. Er waren niet voor niets campings waar hiervoor vragenlijsten lagen, die zij hebben weggehaald toen pijnlijk duidelijk werd hoeveel van hun recreanten om rustig te kunnen blijven recreëren aangaven dan wel een andere plek op de Veluwe te gaan zoeken, om maar geen overlast van windmolens te hoeven ervaren en die voor alle zekerheid nog niet voor het komende jaar wilden boeken.

Het enorme economische belang van de recreatiesector is ook bij de verantwoordelijke wethouder Didi Dorrestijn bekend. Want dinsdagavond 22 april jl. nam wethouder Dorrestijn deel aan het Webinar over de uitkomst van de vitaliteitsscan vakantieparken in de gemeente Barneveld. Bij de opening vertelde ze hoe enorm belangrijk de recreatiesector voor de gemeente Barneveld is en ook één van de drie grootste kurken waar de economie in de gemeente Barneveld op drijft. Maar ook dat veel andere sectoren een grote afhankelijkheid hebben van de recreanten (detailhandel, horeca, supermarkten enz.) en dat daarmee dus enorm veel gezinnen in de gemeente Barneveld direct of indirect afhankelijk van de recreatiesector zijn.

Daarom verbaast het ons enorm dat sindsdien bekend is dat tussen de 30 en 50% van de recreanten hebben aangegeven dat ze bij de komst van (grote) windmolens wel naar een andere plek op de Veluwe zullen vertrekken om daar geen last van te hebben, dat diezelfde wethouder Dorrestijn er toch willens en wetens alles aan gedaan heeft en ondanks het voortschrijdend inzicht nog steeds aan doet om de plaatsing van die windmolens erdoor te drukken. Want dat staat daar haaks op! En welke belangen kunnen dat rechtvaardigen?

Overigens zijn wij echt niet tegen echt duurzame energie en sommigen van ons zijn zelfs al zelfvoorzienend en we hebben dan ook niet voor niets mede Coöperatie Voorthuizen Duurzaam

opgericht, maar dan wel alleen als die duurzame energie echt duurzaam en verantwoord blijkt te zijn. En laat dat bij windmolens op land nu echt ingehaald door de tijd en het voortschrijdend inzicht zijn, want die zijn naast de eerdergenoemde negatieve economische en maatschappelijke gevolgen om de volgende redenen dus geen duurzame en verantwoorde oplossing:

- Windmolens op land zijn door geluidsoverlast, slagschaduw, horizonvervuiling, ernstige gezondheidsklachten* bij burgers door het laagfrequent geluid, vogelsterfte, kinderarbeid voor het benodigde kobalt, de achterhaalde techniek, de uitstoot van het uiterst schadelijke broeikasgas SF6 (ruim 23.500 keer zo sterk als CO2 en blijft drieduizend jaar in de atmosfeer), geen werkelijke cradle to cradle CO2 besparing, de enorme niet te recyclen afvalberg en de waardedaling van onroerend goed voor omwonenden dus echt geen duurzame en verantwoorde oplossing
- En ze zijn op land ook nog eens verre van rendabel en kunnen alleen dankzij bizar hoge subsidies (een door de overheid gegarandeerd rendement van 12% voor de initiatiefnemers) over de rug van de belastingbetalende burgers geplaatst worden
- Oftewel plaatsing van windmolens op land is echt een grote schande en zal waarschijnlijk het volgende grote schandaal van onze overheid worden na de toeslagenaffaire!

* Door onderzoek en voortschrijdend inzicht wordt het de laatste tijd steeds duidelijker dat windmolens op land nog schadelijker voor de gezondheid zijn dan al werd gedacht:

- Nieuw onderzoek bevestigt onomstotelijk dat windmolens tot op grote afstand ernstige gezondheidsklachten veroorzaken bij omwonenden
- Laagfrequent (onhoorbaar) geluid leidt tot beroertes en hartinfarcten bij mensen met hartklachten
- Daarnaast veroorzaken de trillingen onder andere slaapstoornissen, hoofdpijn, geheugen- en concentratieverlies, stress en depressies

Dat er nu in Nederland sprake is van veel klimaatvluchtelingen, oftewel omwonenden van windmolens die door de overlast en gezondheidsklachten vluchten en verhuizen, is onder andere het gevolg van de veel te ruime wettelijke normen die voor de overlast van windmolens op land vastgesteld zijn. Neem bijvoorbeeld het gehanteerde jaargemiddelde voor het geluid, als dat voor auto's zou gelden dan kan men bij wijze van spreken de helft van het jaar zonder uitlaat rijden. Dit alles om het bizarre klimaatakkoord en de daarbij gekozen onzinnige, onrendabele, ziekmakende en niet duurzame "oplossingen" zoals windmolens op land er maar door te kunnen drukken. Afgelopen weken werd ook nog eens aangetoond is dat de in Nederland gehanteerde normen voor plaatsing van windmolens op land gebaseerd zijn op een RIVM-onderzoek waar sprake was van een onvergelykbare situatie, maar waarop wel hard beleid is gemaakt. Het RIVM heeft voor hun onderzoek namelijk gegevens gebruikt van onderzoeken in het buitenland waar sprake was van niet te vergelijken situaties met veel lagere windmolens op veel grotere afstand tot woningen.

Dit alles gemeld hebbende, willen wij u als volksvertegenwoordigers vragen voor de belangen van uw burgers op te komen en u wijzen op het voorzorgsbeginsel en uw zorgplicht voor uw burgers en daar staat het plaatsen van windmolens bij Zeumeren en omgeving toch echt haaks op.

Terug naar onze aansprakelijkstelling. Op 17 december 2019 hebben wij u een juridische aansprakelijkstelling gestuurd voor de gevolgen van het niet nakomen van de door u keihard toegezegde waarheidsvinding. Op 14 februari 2020 (zaaknummer 1127969) heeft u daarop gereageerd en aangegeven vooralsnog geen aansprakelijkheid te erkennen, omdat wij eerst maar eens moesten aantonen dat er sprake was van een onrechtmatige daad die u kon worden toegerekend. Er was in onze ogen duidelijk sprake van een onrechtmatige daad die u kon worden toegerekend, want er was sprake van een door de wethouder en projectleider geconstrueerde valse beschuldiging van bedreiging door onze voorzitter van de projectleider. Dit om de "samenwerking"

met ons te kunnen opschorten en ons buitenspel te kunnen zetten. Toen wij eisten dat u daarvan dan ook aangifte ging doen weigerde u dat dan ook volgens verwachting. Aangezien onze voorzitter meermaals naar meerdere mensen toe moedwillig beschuldigd is van een bij uw college en projectleider bekend onwaar feit was er dus sprake van laster en dat is een ernstig misdrijf. Sterker nog, u heeft zich vervolgens schuldig gemaakt aan het meermaals vervolg geven aan de laster, door meermaals de geconstrueerde bedreiging in stelling te brengen om die toegezegde waarheidsvinding te kunnen voorkomen. Zo ook door uw openbaar toegankelijke memo richting de gemeenteraad. Daarmee heeft u die geconstrueerde beschuldiging van bedreiging dus voor iedereen geopenbaard en ook de pers heeft dat daardoor verder opgepakt met alle vervelende gevolgen voor ons en met name onze voorzitter van dien.

Dus hebben wij aangifte van laster gedaan, maar die aangifte wilde justitie in eerste instantie niet aannemen terwijl dat wettelijk wel verplicht was. Kenners gaven ons op basis van het voorgaande voorval en de bestaande Politie-Justitie-Burgemeester driehoek in Barneveld aan dat onze aangifte dan ook vrijwel zeker geseponneerd zou gaan worden en aldus geschiedde. Vervolgens hebben wij op 23 maart 2020 een vervolg aansprakelijkstelling gestuurd in antwoord op uw schrijven van 14 februari 2020. Daarin hebben wij inhoudelijk aangetoond dat er in uw reactie sprake was van een onjuiste voorstelling van zaken en aangegeven dat wij er al het nodige aan gingen doen om uw onrechtmatige daad die u toe te rekenen is te bewijzen en het recht te laten zegevieren. In uw antwoord daarop van 28 april 2020 (zaaknummer 112796) heeft u aangegeven opnieuw geen aansprakelijkheid te erkennen en onze aansprakelijkstelling voor kennisgeving aan te nemen. Aangezien wij u in onze aansprakelijkstelling van 23 maart 2020 beloofd hebben er al het nodige aan te gaan doen om uw onrechtmatige daad die u toe te rekenen is te bewijzen, is er nu een juridische procedure gestart om dat alsnog te bewerkstelligen en sturen wij u in afwachting van de uitkomst daarvan, hierbij opnieuw een aansprakelijkstelling.

Tevens sturen wij u nu deze aansprakelijkstelling, aangezien ons ter ore is gekomen dat er al sprake zou zijn van vergevorderde gesprekken met initiatiefnemers voor de plaatsing van windmolens op specifieke locaties, waaronder locaties die in de directe omgeving van Zeumeren liggen. Tijdens een gesprek met één van de genoemde initiatiefnemers werd dat per ongeluk bevestigd.

Onder andere als gevolg van uw onrechtmatige daad staat alles wat er gebeurd is haaks op het vertrouwensbeginsel van het omgevingsrecht (zie uitspraak: ECLI ;NL;RVS;2019;1694). Het vertrouwensbeginsel betekent dat een partij moet kunnen vertrouwen op concrete toezeggingen die haar door de overheid zijn gedaan. In deze kwestie is het duidelijk dat u als bevoegd gezag een duidelijke toezegging heeft gedaan en dat die ook aan u kan worden toegerekend. De gerechtvaardigde verwachtingen had u dus moeten honoreren (het stappenplan) en uw toezegging moeten nakomen. Dat heeft u willens en wetens niet gedaan en daarmee heeft u zich niet gehouden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en het fair play beginsel. Oftewel u bent uw toezegging aan het actiecomité (en de gemeenteraad) onterecht niet nagekomen. Er is dan ook aangifte gedaan van de onrechtmatige daad die u kan worden toegerekend.

Daarmee heeft u dus ook de gemeenteraad op het verkeerde been gezet. Dat op basis daarvan de gemeenteraad op 11 december 2019 heeft besloten u te ontslaan van de toezegging van de juridische waarheidsvinding en de uitkomst van de MER op te schorten en zij u toen tevens hebben verzocht het proces om te komen tot een structuurvisie windenergie zonder vertraging voort te zetten, is daardoor in onze ogen dan ook verder niet meer relevant. En ook niet dat u schijnbaar via een één-tweetje met de coalitiepartijen, op basis van een in velen ogen nietszeggend stuk van advocaat [REDACTED] (zie voor uitleg onze reactie daarop en die van een aantal oppositiepartijen), ervoor heeft gezorgd dat u het proces om te komen tot een structuurvisie windenergie zonder vertraging voort kon zetten en de MER ook snel daarna mocht openbaren. Want aan dit alles lag dus een onrechtmatige daad van uw college ten grondslag die u kan worden toegerekend.

Daarmee is **Zeumeren en omgeving** en dat geldt dus ook voor de andere kant van de snelweg en verder weg waar er sprake van overlast voor de recreanten zal zijn, waar wij ons namens onze achterban altijd voor ingezet hebben nog steeds “vogelvrij” verklaard voor het plaatsen van windmolens. Mocht dat straks dus onverhoopt conform onze informatie toch aan de orde zijn, met alle eerdergenoemde enorme negatieve economische en maatschappelijke gevolgen voor onze grote achterban van dien (10.8 miljoen Euro omzetverlies per jaar en verlies van 110 directe banen), dan zullen wij er al het mogelijke en noodzakelijke voor onze grote achterban aan doen om dat omzetverlies en de negatieve maatschappelijke gevolgen op u (en de initiatiefnemers) te verhalen. Vanzelfsprekend verwachten wij zoals al vaker aangegeven dan ook van u, dat als u zich niet in de bovengenoemde negatieve economische en maatschappelijke gevolgen kunt vinden, dat u bij plaatsing van windmolens in de omgeving van Zeumeren, een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) + empirisch onderzoek in het hoogseizoen zult laten uitvoeren door een gerenommeerd en volledig onafhankelijk bureau dat samen met ons zal worden uitgekozen.

Dit alles was niet meer aan de orde geweest als u onze stelling en de legal opinion van advocaat [REDACTED] gevolgd had en de waarheidsvinding daaromtrent niet willens en wetens had voorkomen en dus **Zeumeren en omgeving** voor de MER onderzoeken al had uitgesloten omdat windmolens daar in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening op basis van de Gebiedsvisie Zeumeren dat staand beleid was. Aangezien hieraan dus een onrechtmatige daad van uw college ten grondslag ligt die u kan worden toegerekend, bent u daarvoor dus verantwoordelijk.

Door middel van dit schrijven stellen wij u daarom dus opnieuw aansprakelijk voor het niet nakomen van door het college van B&W gedane toezeggingen richting het Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE en daarmee de grote achterban en alle negatieve economische en maatschappelijke gevolgen bij plaatsing van windmolens bij Zeumeren en omgeving, die dan ook op u verhaald zullen gaan worden.

Onder voorbehoud van alle rechten en weren verblijven wij

Met vriendelijke groet,

Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE
[REDACTED]

Gemeenteraad Barneveld
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Voorthuizen, 4 mei 2021

Onderwerp: Brief aan college van B&W met als onderwerp: Uw zaaknummer 112796. Uw brief van 28 april 2020 inzake de aansprakelijkheidsstelling voor de gevolgen van het niet nakomen van de toegezegde waarheidsvinding

Geachte gemeenteraad,

Hierbij zenden wij u de brief met aansprakelijkstelling die wij op 30 april 2021 naar het college van B&W gestuurd hebben. Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend deze brief voor bespreking als separaat agendapunt te agenderen tijdens een commissievergadering in juni 2021. Tevens verzoeken wij u vriendelijk doch dringend deze brief bij uw meningsvorming en besluitvorming mee te nemen en te betrekken bij de besprekingen over de RES en/of windenergie gerelateerde agendapunten tijdens de vergadering van de Commissie Samenleving op 18 mei 2021, de gemeenteraadsvergadering op 26 mei 2021 en verder alle andere eventuele toekomstige commissie- en gemeenteraadsvergaderingen waar RES en/of windenergie gerelateerde zaken worden besproken. Alvast bedankt daarvoor.

Overigens werd eind vorige week ook nog bekend gemaakt dat ondertussen al enkele tientallen (RES) gemeenten hebben aangegeven grote windmolens of zonneparken echt niet te zien zitten:

<https://nos.nl/artikel/2378728-enkele-tientallen-gemeenten-zien-grote-windmolens-of-zonneparken-niet-zitten>

Wij zijn benieuwd hoe u deze ontwikkelingen ziet in het licht van de belangen van onze inwoners en de samenleving in relatie tot uw inbreng in de RES. Daarover en over deze brief, gaan wij graag met u in gesprek. Hieronder treft u de tekst van de brief van 30 april 2021 naar het college van B&W aan:

Het is weer even geleden dat wij contact gehad hebben en aangezien er daarna een paar wijzigingen binnen het college van B&W hebben plaatsgevonden stellen wij ons graag opnieuw aan u voor. Wij zijn Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE en wij vertegenwoordigen met 4.400 handtekeningen vrijwel alle huishoudens in Voorthuizen en daarnaast via ons manifest ook 29 belangenorganisaties, waaronder grote organisaties die uit 230 bedrijven bestaan.

Zoals u mogelijk weet is het economische en maatschappelijke belang van recreanten voor Voorthuizen en omgeving enorm groot en dat geldt ook voor Recreatiegebied Zeumeren, dat één van de grootste trekpleisters van die recreanten is. Wij strijden daarom sinds april 2017 namens onze grote achterban tegen de komst van windmolens op **Zeumeren en omgeving** en dat geldt dus ook voor de andere kant van de snelweg en de verdere omgeving van Zeumeren waar er sprake van overlast voor de recreanten zal zijn. Dit vanwege de te verwachten enorme negatieve economische en maatschappelijke gevolgen die de plaatsing van windmolens op Zeumeren en omgeving voor onze grote achterban zullen hebben. Die zouden op basis van een onderzoek van Buck Consultants en de gemaakte Maatschappelijke Kosten Analyse en een empirisch onderzoek in het hoogseizoen uitkomen op 10.8 miljoen Euro omzetverlies per jaar en verlies van 110 directe banen. Die negatieve gevolgen zullen net aan de andere kant van de snelweg A1 (vrijwel) even groot zijn. Er waren niet voor niets campings waar hiervoor vragenlijsten lagen, die zij hebben weggehaald toen pijnlijk duidelijk werd hoeveel van hun recreanten om rustig te kunnen blijven recreëren aangaven dan wel een andere plek op de Veluwe te gaan zoeken, om maar geen overlast van windmolens te hoeven ervaren en die voor alle zekerheid nog niet voor het komende jaar wilden boeken.

Het enorme economische belang van de recreatiesector is ook bij de verantwoordelijke wethouder Didi Dorrestijn bekend. Want dinsdagavond 22 april jl. nam wethouder Dorrestijn deel aan het Webinar over de uitkomst van de vitaliteitsscan vakantieparken in de gemeente Barneveld. Bij de opening vertelde ze hoe enorm belangrijk de recreatiesector voor de gemeente Barneveld is en ook één van de drie grootste kurken waar de economie in de gemeente Barneveld op drijft. Maar ook dat veel andere sectoren een grote afhankelijkheid hebben van de recreanten (detailhandel, horeca, supermarkten enz.) en dat daarmee dus enorm veel gezinnen in de gemeente Barneveld direct of indirect afhankelijk van de recreatiesector zijn.

Daarom verbaast het ons enorm dat sindsdien bekend is dat tussen de 30 en 50% van de recreanten hebben aangegeven dat ze bij de komst van (grote) windmolens wel naar een andere plek op de Veluwe zullen vertrekken om daar geen last van te hebben, dat diezelfde wethouder Dorrestijn er toch willens en wetens alles aan gedaan heeft en ondanks het voortschrijdend inzicht nog steeds aan doet om de plaatsing van die windmolens erdoor te drukken. Want dat staat daar haaks op! En welke belangen kunnen dat rechtvaardigen?

Overigens zijn wij echt niet tegen echt duurzame energie en sommigen van ons zijn zelfs al zelfvoorzienend en we hebben dan ook niet voor niets mede Coöperatie Voorthuizen Duurzaam opgericht, maar dan wel alleen als die duurzame energie echt duurzaam en verantwoord blijkt te zijn. En laat dat bij windmolens op land nu echt ingehaald door de tijd en het voortschrijdend inzicht zijn, want die zijn naast de eerdergenoemde negatieve economische en maatschappelijke gevolgen om de volgende redenen dus geen duurzame en verantwoorde oplossing:

- Windmolens op land zijn door geluidsoverlast, slagschaduw, horizonvervuiling, ernstige gezondheidsklachten* bij burgers door het laagfrequent geluid, vogelsterfte, kinderarbeid voor het benodigde kobalt, de achterhaalde techniek, de uitstoot van het uiterst schadelijke broeikasgas SF6 (ruim 23.500 keer zo sterk als CO2 en blijft drieduizend jaar in de atmosfeer), geen werkelijke cradle to cradle CO2 besparing, de enorme niet te recyclen afvalberg en de waardedaling van onroerend goed voor omwonenden dus echt geen duurzame en verantwoorde oplossing
- En ze zijn op land ook nog eens verre van rendabel en kunnen alleen dankzij bizar hoge subsidies (een door de overheid gegarandeerd rendement van 12% voor de initiatiefnemers) over de rug van de belastingbetalende burgers geplaatst worden
- Oftewel plaatsing van windmolens op land is echt een grote schande en zal waarschijnlijk het volgende grote schandaal van onze overheid worden na de toeslagenaffaire!

* Door onderzoek en voortschrijdend inzicht wordt het de laatste tijd steeds duidelijker dat windmolens op land nog schadelijker voor de gezondheid zijn dan al werd gedacht:

- Nieuw onderzoek bevestigt onomstotelijk dat windmolens tot op grote afstand ernstige gezondheidsklachten veroorzaken bij omwonenden
- Laagfrequent (onhoorbaar) geluid leidt tot beroertes en hartinfarcten bij mensen met hartklachten
- Daarnaast veroorzaken de trillingen onder andere slaapstoornissen, hoofdpijn, geheugen- en concentratieverlies, stress en depressies

Dat er nu in Nederland sprake is van veel klimaatvluchtelingen, oftewel omwonenden van windmolens die door de overlast en gezondheidsklachten vluchten en verhuizen, is onder andere het gevolg van de veel te ruime wettelijke normen die voor de overlast van windmolens op land vastgesteld zijn. Neem bijvoorbeeld het gehanteerde jaargemiddelde voor het geluid, als dat voor auto's zou gelden dan kan men bij wijze van spreken de helft van het jaar zonder uitlaat rijden. Dit alles om het bizarre klimaatakkoord en de daarbij gekozen onzinnige, onrendabele, ziekmakende en niet duurzame "oplossingen" zoals windmolens op land er maar door te kunnen drukken. Afgelopen weken werd ook nog eens aangetoond is dat de in Nederland gehanteerde normen voor plaatsing

van windmolens op land gebaseerd zijn op een RIVM-onderzoek waar sprake was van een onvergelykbare situatie, maar waarop wel hard beleid is gemaakt. Het RIVM heeft voor hun onderzoek namelijk gegevens gebruikt van onderzoeken in het buitenland waar sprake was van niet te vergelijken situaties met veel lagere windmolens op veel grotere afstand tot woningen.

Dit alles gemeld hebbende, willen wij u als volksvertegenwoordigers vragen voor de belangen van uw burgers op te komen en u wijzen op het voorzorgsbeginsel en uw zorgplicht voor uw burgers en daar staat het plaatsen van windmolens bij Zeumeren en omgeving toch echt haaks op.

Terug naar onze aansprakelijkstelling. Op 17 december 2019 hebben wij u een juridische aansprakelijkstelling gestuurd voor de gevolgen van het niet nakomen van de door u keihard toegezegde waarheidsvinding. Op 14 februari 2020 (zaaknummer 1127969) heeft u daarop gereageerd en aangegeven vooralsnog geen aansprakelijkheid te erkennen, omdat wij eerst maar eens moesten aantonen dat er sprake was van een onrechtmatige daad die u kon worden toegerekend. Er was in onze ogen duidelijk sprake van een onrechtmatige daad die u kon worden toegerekend, want er was sprake van een door de wethouder en projectleider geconstrueerde valse beschuldiging van bedreiging door onze voorzitter van de projectleider. Dit om de "samenwerking" met ons te kunnen opschorten en ons buitenspel te kunnen zetten. Toen wij eisten dat u daarvan dan ook aangifte ging doen weigerde u dat dan ook volgens verwachting. Aangezien onze voorzitter meermaals naar meerdere mensen toe moedwillig beschuldigd is van een bij uw college en projectleider bekend onwaar feit was er dus sprake van laster en dat is een ernstig misdrijf. Sterker nog, u heeft zich vervolgens schuldig gemaakt aan het meermaals vervolg geven aan de laster, door meermaals de geconstrueerde bedreiging in stelling te brengen om die toegezegde waarheidsvinding te kunnen voorkomen. Zo ook door uw openbaar toegankelijke memo richting de gemeenteraad. Daarmee heeft u die geconstrueerde beschuldiging van bedreiging dus voor iedereen geopenbaard en ook de pers heeft dat daardoor verder opgepakt met alle vervelende gevolgen voor ons en met name onze voorzitter van dien.

Dus hebben wij aangifte van laster gedaan, maar die aangifte wilde justitie in eerste instantie niet aannemen terwijl dat wettelijk wel verplicht was. Kenners gaven ons op basis van het voorgaande voorval en de bestaande Politie-Justitie-Burgemeester driehoek in Barneveld aan dat onze aangifte dan ook vrijwel zeker geseponeerd zou gaan worden en aldus geschiedde. Vervolgens hebben wij op 23 maart 2020 een vervolg aansprakelijkstelling gestuurd in antwoord op uw schrijven van 14 februari 2020. Daarin hebben wij inhoudelijk aangetoond dat er in uw reactie sprake was van een onjuiste voorstelling van zaken en aangegeven dat wij er al het nodige aan gingen doen om uw onrechtmatige daad die u toe te rekenen is te bewijzen en het recht te laten zegevieren. In uw antwoord daarop van 28 april 2020 (zaaknummer 112796) heeft u aangegeven opnieuw geen aansprakelijkheid te erkennen en onze aansprakelijkstelling voor kennisgeving aan te nemen. Aangezien wij u in onze aansprakelijkstelling van 23 maart 2020 beloofd hebben er al het nodige aan te gaan doen om uw onrechtmatige daad die u toe te rekenen is te bewijzen, is er nu een juridische procedure gestart om dat alsnog te bewerkstelligen en sturen wij u in afwachting van de uitkomst daarvan, hierbij opnieuw een aansprakelijkstelling.

Tevens sturen wij u nu deze aansprakelijkstelling, aangezien ons ter ore is gekomen dat er al sprake zou zijn van vergevorderde gesprekken met initiatiefnemers voor de plaatsing van windmolens op specifieke locaties, waaronder locaties die in de directe omgeving van Zeumeren liggen. Tijdens een gesprek met één van de genoemde initiatiefnemers werd dat per ongeluk bevestigd.

Onder andere als gevolg van uw onrechtmatige daad staat alles wat er gebeurd is haaks op het vertrouwensbeginsel van het omgevingsrecht (zie uitspraak: ECLI ;NL;RVS;2019;1694). Het vertrouwensbeginsel betekent dat een partij moet kunnen vertrouwen op concrete toezeggingen die haar door de overheid zijn gedaan. In deze kwestie is het duidelijk dat u als bevoegd gezag een duidelijke toezegging heeft gedaan en dat die ook aan u kan worden toegerekend. De

gerechtvaardigde verwachtingen had u dus moeten honoreren (het stappenplan) en uw toezegging moeten nakomen. Dat heeft u willens en wetens niet gedaan en daarmee heeft u zich niet gehouden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en het fair play beginsel. Oftewel u bent uw toezegging aan het actiecomité (en de gemeenteraad) onterecht niet nagekomen. Er is dan ook aangifte gedaan van de onrechtmatige daad die u kan worden toegerekend.

Daarmee heeft u dus ook de gemeenteraad op het verkeerde been gezet. Dat op basis daarvan de gemeenteraad op 11 december 2019 heeft besloten u te ontslaan van de toezegging van de juridische waarheidsvinding en de uitkomst van de MER op te schorten en zij u toen tevens hebben verzocht het proces om te komen tot een structuurvisie windenergie zonder vertraging voort te zetten, is daardoor in onze ogen dan ook verder niet meer relevant. En ook niet dat u schijnbaar via een één-tweetje met de coalitiepartijen, op basis van een in velen ogen nietszeggend stuk van advocaat [REDACTED] (zie voor uitleg onze reactie daarop en die van een aantal oppositiepartijen), ervoor heeft gezorgd dat u het proces om te komen tot een structuurvisie windenergie zonder vertraging voort kon zetten en de MER ook snel daarna mocht openbaren. Want aan dit alles lag dus een onrechtmatige daad van uw college ten grondslag die u kan worden toegerekend.

Daarmee is **Zeumeren en omgeving** en dat geldt dus ook voor de andere kant van de snelweg en verder weg waar er sprake van overlast voor de recreanten zal zijn, waar wij ons namens onze achterban altijd voor ingezet hebben nog steeds “vogelvrij” verklaard voor het plaatsen van windmolens. Mocht dat straks dus onverhoopt conform onze informatie toch aan de orde zijn, met alle eerdergenoemde enorme negatieve economische en maatschappelijke gevolgen voor onze grote achterban van dien (10.8 miljoen Euro omzetverlies per jaar en verlies van 110 directe banen), dan zullen wij er al het mogelijke en noodzakelijke voor onze grote achterban aan doen om dat omzetverlies en de negatieve maatschappelijke gevolgen op u (en de initiatiefnemers) te verhalen. Vanzelfsprekend verwachten wij zoals al vaker aangegeven dan ook van u, dat als u zich niet in de bovengenoemde negatieve economische en maatschappelijke gevolgen kunt vinden, dat u bij plaatsing van windmolens in de omgeving van Zeumeren, een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) + empirisch onderzoek in het hoogseizoen zult laten uitvoeren door een gerenommeerd en volledig onafhankelijk bureau dat samen met ons zal worden uitgekozen.

Dit alles was niet meer aan de orde geweest als u onze stelling en de legal opinion van advocaat [REDACTED] gevolgd had en de waarheidsvinding daaromtrent niet willens en wetens had voorkomen en dus **Zeumeren en omgeving** voor de MER onderzoeken al had uitgesloten omdat windmolens daar in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening op basis van de Gebiedsvisie Zeumeren dat staand beleid was. Aangezien hieraan dus een onrechtmatige daad van uw college ten grondslag ligt die u kan worden toegerekend, bent u daarvoor dus verantwoordelijk.

Door middel van dit schrijven stellen wij u daarom dus opnieuw aansprakelijk voor het niet nakomen van door het college van B&W gedane toezeggingen richting het Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE en daarmee de grote achterban en alle negatieve economische en maatschappelijke gevolgen bij plaatsing van windmolens bij Zeumeren en omgeving, die dan ook op u verhaald zullen gaan worden.

Onder voorbehoud van alle rechten en wettelijke bepalingen verblijven wij

Met vriendelijke groet,

Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE
[REDACTED]

Voorkom het windturbine syndroom

Dit rapport is nummer 1 van een
serie publicaties van het DEI over
gezondheid en energietransitie

Januari 2021

Woord vooraf

Industriële windturbines (IWT's) en *schade voor de gezondheid*. Het is een onderwerp dat op dit moment steeds meer in de publiciteit komt.

Artikel 21 van de Nederlandse Grondwet legt de overheid de zorgplicht op voor de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

Artikel 22 van de Nederlandse Grondwet legt de overheid de plicht op maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid. Beide artikelen zijn opgenomen in het hoofdstuk grondrechten van onze Grondwet. Behalve grondrechten voor de burger houden de artikelen een voorzorgplicht voor de overheid in om te voorkomen dat burgers en milieu worden blootgesteld aan risico's.

Vanaf 2010 wordt de Nederlandse overheid in toenemende mate verweten onvoldoende invulling te geven aan beide grondrechten en zich te onttrekken aan zijn voorzorgplicht. Dit is vooral het geval ten aanzien van de risico's waaraan mensen worden blootgesteld die wonen nabij industriële windturbines.

In de medische en juridische literatuur is het aspect schade voor de gezondheid nationaal en internationaal niet meer te loochenen. In de afgelopen 10 jaren heeft een groot aantal wetenschappers gepleit zorgvuldiger om te gaan met de gezondheid van de mens in de planning en besluitvorming rond de aanleg van windturbineparken.

Het tegendeel is in de huidige besluitvorming helaas het geval. De afstandsnormen in de regelgeving zijn in Nederland sinds 2010 dermate ten ongunste van omwonenden aangepast, dat er geen sprake meer is van daadwerkelijke bescherming tegen gezondheids- en milieuschade. Van effectief onderzoek vooraf aan de besluitvorming over windturbineparken is geen sprake. Ondanks dat EU-richtlijnen, waaronder met name de richtlijn Strategische Milieu Beoordeling (SMB) uit 2001, dit onderzoek aan

de Nederlandse overheid wel voorschrijven. Inmiddels wordt in rechtszaken de Nederlandse bestuursorganen nalatigheid verweten en zijn bij onder meer de Raad van State in beroepszaken tegen de planning van windturbineparken prejudiciële vragen opgeworpen aangaande de plicht tot uitvoering van de EU-richtlijnen. Dit mede naar aanleiding van een recente uitspraak op 25 juni 2020 van het Hof van Justitie van de EU.

Met dit rapport wil het DEI de inspanningen ondersteunen van onder meer medici, juristen, overheden en bewoners om de gezondheidsschade serieuze aandacht te geven in de besluitvorming. Opdat in de besluitvorming over windturbineparken door de bestuursorganen en de rechtscolleges de stand van de medische inzichten volwaardig meegenomen wordt.

Dit rapport is een aanbeveling voor alle bestuursorganen en rechtscolleges om het voorzorgprincipe voor de gezondheid van de mens te plaatsen in het hart van de besluitvorming over met name windturbineparken. Maar ook bij alle andere beslissingen in de energietransitie, waarbij volgens de normstelling van de EU sprake is van aanzienlijke milieugevolgen. Op grond van de normstelling van de EU dient vooraf aan de besluitvorming door onderzoek met wetenschappelijke zekerheid vast komen te staan dat het bestaande beschermingsniveau voor een gebied niet zal worden aangetast door de voorgenomen plannen. Het nalaten van dit onderzoek zet de deur open dat in alle regio's en gemeenten de blootstelling van bewoners aan gezondheidsrisico's verder wordt vergroot. Het doen van onderzoek dat voldoet aan de EU-normen is noodzakelijk om de gezondheidsrisico's uit te sluiten en het voorzorgprincipe in te vullen. De noodzaak hiertoe is ook actueel in de besluitvorming in het kader van de zogenaamde Regionale Energie Strategieën (RES).

Dit rapport staat aan het begin van een traject. Op dit nieuw ingezette spoor om de gezondheidsschade ten gevolge van windturbines

erkend te krijgen bij de overheid zullen meerdere wetenschappelijke publicaties volgen.

Het doel van het DEI is dat het rapport niet alleen zal bijdragen aan het terugbrengen van het voorzorgprincipe in de besluitvorming over windturbineparken, maar over de hele linie zal bijdragen aan het herstel van de democratische en rechtstatelijke waarden in de energietransitie. De zorg en voorzorg voor de bescherming van de gezondheid van de mens en het milieu zijn daarvoor een toetssteen.

Ook in de juridische inspanningen om de EU-beschermingsrichtlijnen, zoals de SMB-richtlijn van 2001, door de Nederlandse bestuursorganen en rechters gerespecteerd en toegepast te krijgen, is dit rapport van uitermate grote betekenis. We bevelen daarom aan dit rapport onder de aandacht te brengen van alle betrokkenen, met name zij die een rol vervullen in besluitvormingsprocessen en de leden van de rechterlijke macht.

Wij nodigen ieder uit om met ons te werken aan een zorgvuldiger en democratisch besluitvormingsproces waarin de zorg voor de gezondheid van de mens en de bescherming van het milieu centraal staan.

Bij het schrijven van dit rapport kregen wij advies van experts uit verschillende delen van de wetenschappelijke wereld. In het bijzonder zijn we erkentelijk voor de waardevolle adviezen en bijdragen van:

ing. Wilco Alteveer
QHSE-manager, RvA geaccrediteerde testen en metingen

Louw Feenstra
Prof. (em.) KNO-geneeskunde en filosoof

dr. ir. Jan de Laat
Klinisch-fysicus – audioloog

drs. Karin Vocking
Bioloog, onderzoeker celbiologie-elektronen-microscopie

drs. Judith Vocking
Sociaal geograaf, tekstredacteur

De redactie van dit rapport is gevoerd door Karin Vocking en Wilco Alteveer.
Naar hen gaat mijn speciale dank uit.

Nico Broekema
voorzitter DEI

Samenvatting

De overheid besliste het gebruik van fossiele brandstoffen te beperken en industriële windturbines (IWT's) te subsidiëren. Al vanaf het begin blijken dieren in de omgeving van IWT's, zowel op land als in de zee, op de vlucht te slaan en vogels, vleermuizen en insecten door de wieken stuk te worden geslagen. Ook mensen krijgen gezondheidsproblemen: het 'Windturbine syndroom'. Met dierexperimenteel en ander laboratoriumonderzoek zijn diverse afwijkingen aangetoond. Ook bij mensen zijn meetbare afwijkingen gevonden van het oor en in de hersenen, deels omkeerbaar, mogelijk deels blijvend.

De gebleken oorzaak van het windturbine syndroom zijn de door IWT's opgewekte trillingen. Diepgaande evaluaties werden al uitgevoerd in het midden van de jaren 1980-90 door NASA. Ook werd destijds, naar aanleiding van onderzoek in opdracht van en betaald door het Amerikaanse ministerie van Energie over de mogelijke invoering van IWT's, gerapporteerd over de nadelige gevolgen voor de gezondheid, hoewel deze werden genegeerd door de windenergie producenten en hun voorstanders. De trillingen worden onderscheiden in: (1) niet hoorbaar, infrason (IS = 0-20 Hz) en (2) uiterst laag van toon, laagfrequent (LF = 20-125 Hz).

De regelgeving rondom deze tot voor enkele decennia onbekende oorzaak-gevolgreactie is onvoldoende. Bewijzen voor de ziekte, de oorzaak en de omvang ervan worden door belangengroepen van de overheid, politici, exploitanten van IWT's en grondeigenaren stelselmatig niet erkend en genegeerd. Helaas kennen we dit patroon uit het verleden. Artsen die nieuwe ziektebeelden ontdekken en voor hun patiënten opkomen, werden ook in het verleden tegengewerkt door belangengroepen. Denk bijvoorbeeld aan roken.

Summary

The Dutch government decided to reduce fossil fuels consumption and started State-subsidised 'renewable energy' such as Industrial Wind Turbines (IWTs). From the beginning this resulted in animals fleeing from the vicinity of IWTs, both on land and at sea. Birds, bats and insects were crushed by the blades and fish abandoned the area. People also developed health problems; the so called 'Wind Turbine Syndrome' (WTS). Laboratory animal research presented evidence of alterations of the inner ear and the brain. Studies in humans also indicated temporary, possibly partly permanent disfunctions of hearing and brain.

The wind turbine syndrome appears to be caused by exposure to the low frequency (inaudible infrasonic) vibrations generated by the IWTs. In-depth evaluations were carried out as early as the mid-1980s by NASA and research funded by the American Dept of Energy on potential implementation of IWTs also reported adverse health effects, although these were ignored by Wind Energy providers and its proponents. The vibrations are partly within human auditory range in the Low Frequencies, (LF = 20-125 cps), partly not-audible in the infrasonic range (IS = 0-20 cps).

It is unfortunate that governments, politicians, IWT providers and landowners are ignoring, or even opposing recognition of the unfortunate consequences of IWTs.

Such behaviour is well-known in medical history. 'New' diseases, discovered by physicians who try to protect their patients tend to be obstructed by pressure-groups with conflicts of interests. (Smoking would be an example).

Inleiding

In dit artikel lichten we ziekteverschijnselen en oorzaken toe van 'het windturbine syndroom'. Doel is om de kennis hierover te bevorderen. Wij gaan in op de oorzaak van dit syndroom en daarmee op de schadelijke bijwerkingen van de industriële windturbines die de laatste jaren overal in West-Europa zijn verschenen.

Als gevolg van het klimaatakkoord en de wens groene energie op te wekken, zijn inmiddels in Nederland steeds grotere industriële windturbines een bekend verschijnsel geworden. Nieuwer nog zijn de plannen voor de bouw van windparken met meer en hogere windturbines. De tip van de omhoog-wijzende wiek van deze turbines (tiphoogte) bereikt inmiddels al 250 meter. De installaties van windturbines en meer nog de wieken zijn de oorzaak van trillingen. Deze worden voortgeleid door de omgevingslucht en via het betonnen fundament van de turbine door de bodemlagen.

Er zijn twee soorten trillingen die een rol spelen: infrasone trillingen (IS) en laagfrequente trillingen (LF). Samen worden ze wel ILFN (*infrasonic and low frequency noise*) genoemd. Infrasone trillingen hebben een frequentie van 0-20 Hz (aantal trillingen per seconde) en kunnen niet door de mens gehoord worden. Laagfrequente trillingen hebben een frequentie van 20-125 Hz en kunnen door sommige mensen gedeeltelijk wel gehoord worden. Beide trillingen worden eerder gevoeld dan gehoord. Het is inmiddels duidelijk dat mensen die dichtbij windparken wonen gezondheidsklachten kunnen krijgen door de IWT's en dat infrasone en laagfrequente trillingen hier de oorzaak van zijn.

De medische wereld heeft die gezondheidsklachten 'het windturbine syndroom' gedoopt. Het windturbine syndroom omvat verschillende klachten, is nog niet zo erg bekend, wordt daardoor niet altijd meteen herkend en wordt ook niet altijd meteen gekoppeld aan de oorzaak. We komen daar nog op terug.

Daarnaast is er een ziektebeeld dat in deze context soms wordt vermeld en *vibro-acoustic-disease* (VAD) wordt genoemd.

Hoewel veel dieren last hebben van de windturbines, zowel op het land als in de zee, en de wieken verschrikkelijke slachtingen aanrichten onder (trek)vogels, vleermuizen en insecten (die óók tot het 'milieu' behoren), zullen wij ons hier uitsluitend richten op de schadelijke effecten voor de mens. Dit is een relatief nieuw verschijnsel. De klachten waarmee mensen bij de arts kwamen, konden aanvankelijk niet direct worden verklaard. Het wetenschappelijk onderzoek naar de manier waarop deze klachten ontstaan, is nog in volle gang en is lastig te organiseren doordat daarvoor expertise van verschillende disciplines nodig is. Denk aan geluidisleer, elektrotechniek, subspecialisaties van biologie en geneeskunde, om maar enkele te noemen. De kennis over dit relatief 'nieuwe' verschijnsel van een eertijds onbekende oorzaak en eveneens onbekend ziektebeeld is niet bij iedereen bekend. Ook in het begin was dat niet bekend bij de bouwers van de turbines en bij de financiers van deze industriële installaties.

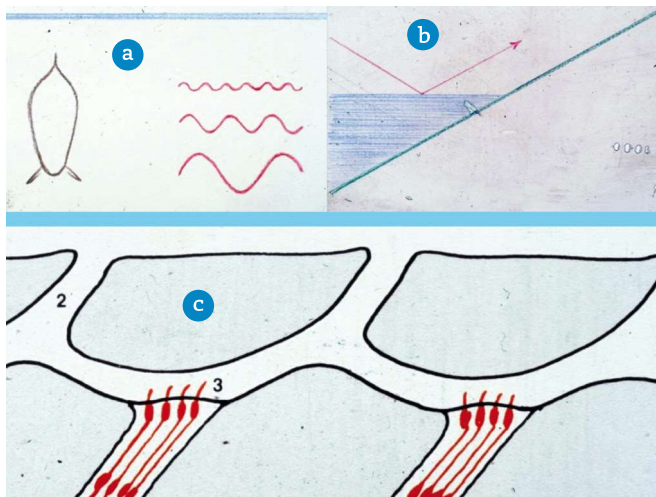
Inmiddels zijn de gevolgen van functionerende IWT's wel bekend. De politiek wordt vooral door het klimaatakkoord gemotiveerd IWT's te plaatsen en staat onder grote tijdsdruk. De leveranciers van de windturbines worden door de overheid gesubsidieerd. De patiënten, hun gezamenlijke slachtoffers, hebben uiteraard andere belangen. Zij streven andere doelen na en spreken vaak niet dezelfde taal. Er ontstaan daardoor conflicten. Ook daar besteden we aandacht aan.

Evolutionaire ontwikkeling van horen op land ^{1,2}

Zoogdieren, waaronder de mens, hebben een ontwikkeling doorgemaakt van vissen via amfibieën en reptielen tot landdieren. Voorlopers van het gehoorsysteem berustten op de geleiding van drukgolven (zoals trillingen/geluid) in water.

Schematische afbeelding

Boven van links naar rechts (a) een doorsnede van een vis ('opa vis') in het water met een drietal drukgolven, (b) helling met links water en lucht, rechts land en in rood de gang van een geluid. Onder (c) een doorsnede van de huid van een vis met het 'zijlijnsysteem' (zie tekst)

'Opa vis' leefde in het water en bestond grotendeels zelf uit water. Drukgolven in het omringende water konden daarom ongehinderd door 'opa vis' heenlopen (a).

Deze golven worden in het zijlijnsysteem (2) van de vis door kleine zintuigcellen (3) opgevangen en aan de hersenen van de vis doorgegeven (c). De bovenste, kleine drukgolven worden veroorzaakt door een kleine vis en vertellen 'opa vis' dat er een 'prooi' in de buurt is. De grootste drukgolven vertellen hem 'pas op, een vijand!' Het is voor hem het signaal dat hij moet vluchten. En de middelste drukgolven? Die vertellen hem dat 'oma vis' eraan komt en zo is alle ellende begonnen ... (😬)

Op deze manier worden verschillen in het drukgolfpatroon door middel van het zijlijn-zintuig vertaald in passende actie. Dit zintuig is dus erg belangrijk om 'opa vis' te waarschuwen voor de aanwezigheid van gevaar, van een prooi of een interessante soortgenoot. Het zintuig is daarom essentieel voor zijn voortbestaan.

In de afbeelding (b) geeft de rode pijl aan dat veruit het grootste deel van geluid (99,9%) uit de lucht wordt teruggekaatsd door het wateroppervlak. Slechts 0,1% van de geluidsgolven loopt door in het water.

Toen nazaten van 'opa vis' aan land kwamen en landdieren werden, bestonden hun lichamen nog steeds uit, vooral gebonden, water dat het geluid voor 99,9% terugkaatsd en maar voor 0,1% doorgeleidt. Ze hoorden daardoor maar 0,1% en werden dus hardhorend. In de loop van de evolutie kregen mensen een gehoorgang en een middenoor die samen luchttrillingen versterken en voortgeleiden naar het binnenoor. Dat binnenoor bevat nog steeds vocht dat doet denken aan het 'zeewater' van 'opa vis' met daarin ook het soort zintuigcellen (3) dat drukveranderingen kan opmerken. Het zintuig om veranderingen in drukgolven waar te nemen is bij de mens dus nog steeds functioneel en ontwikkeld tot het menselijk gehoororgaan.

Filosofie

“Geluid” komt in “golven”

Er bestaat een oude filosofische discussie over de vraag of er sprake is van geluid of niet wanneer een boom in het woud omvalt zonder dat er een levend wezen in de buurt is.

Het filosofische antwoord zou kunnen zijn: “geen toehoorder, geen geluid”. Geluid *horen* veronderstelt immers een waarnemer met een functionerend gehoor.

Anders is het antwoord van natuurkundigen. Zij definiëren *geluid* als trillingen die door een voorwerp worden veroorzaakt, zoals door een aangeslagen stemvork of de vallende boom, en die zich voortplanten via een tussenstof, bijvoorbeeld lucht. De trillingen *zijn er* en meetbaar als geluid wanneer zij door de mens kunnen worden gehoord. Maar ook zijn trillingen meetbaar die niet worden gehoord, die niet worden *waargenomen als geluid*.

Van trillingen die je niet ‘hoort’ kunnen onwetenden beweren dat die niet ‘bestaan’. Zij weten niet dat er trillingen zijn die natuurkundigen kunnen aantonen, maar die wij niet met onze zintuigen kunnen waarnemen. Zij weten ook niet dat mensen daardoor last kunnen krijgen van het windturbine syndroom.

Dergelijke verschillen tussen golven die we *wel* en die we niet kunnen waarnemen, vinden we ook in het oog! Omdat het oog en de (ver)werking van licht vaak meer bekend is en meer tot de verbeelding spreekt, gebruiken we hier ‘licht’ als voorbeeld. Ook licht heeft verschillende golflengtes. Mensen kunnen een bepaald deel van die golflengtes zien als licht. Voor andere diersoorten is dit zichtbaar spectrum echter weer anders.

Natuurkunde

Geluid in het licht van licht

Licht bestaat net als geluid uit trillingen, energetische golven vanuit een bron. Bij licht bestaat er naast het voor ons zichtbare kleurenspectrum, ook infrarood en ultraviolet licht (uv-licht) die voor de mens niet zichtbaar zijn. Bepaalde diersoorten daarentegen zijn wel gevoelig voor infrarood of uv-licht. Zo hebben insecten een zintuig voor uv-licht en slangen een zintuig voor infrarood licht. We weten dat uv-licht en infrarood licht wel degelijk bestaan, al zien we die niet.

Zo'n zelfde indeling kan men maken voor geluid dat ook een spectrum heeft:

- Tussen 0 en 20 Hz: infrasone trillingen. Deze zijn niet hoorbaar, maar hebben wel effect op het lichaam. Het is vergelijkbaar met infrarood licht dat ons opwarmt en het uv-licht dat in de zomer onze huid bruin kleurt. Beide kunnen we niet zien.
- Tussen 20 en 125 Hz: laagfrequente trillingen. Deze zijn voor de meeste mensen niet, nauwelijks of slecht hoorbaar, maar voor sommigen wel.
- Boven de 50 Hz: hoorbaar geluid. Voor de meeste mensen is dit goed hoorbaar.
- Boven circa 8000 Hz: hoorbaar voor de jeugd, niet meer voor ouderen.
- Boven 16.000 Hz tot 20.000 Hz: voor enkelen hoorbaar. Deze mensen kunnen zelfs een deel van het hoge gepiep van vleermuizen horen dat deze dieren gebruiken voor echolocatie.

Infrasone trillingen worden weliswaar niet gehoord, maar blijken *wel* te kunnen worden gevoeld. Ze geven bij constante blootstelling een gevoel dat doet denken aan een continu gevoel van lichte zeeziekte waar je knettergek en neerslachtig van kunt worden.

Dit is een akelig en alarmerend onderdeel van 'het windturbine syndroom'.

Functies van geluid

Mensen '*weten*' wat geluid is. Geluid is het hoorbare deel van allerlei 'golven' in onze omgevingslucht, dat we kunnen opvangen met onze oren.

Geluid heeft drie functionele aspecten:

1. Mensen zijn vooral geïnteresseerd in spraak en muziek. Dat noemt men het '*symbolische aspect*' van geluid.
2. Daarnaast heeft geluid een belangrijkere functie die het '*waarschuwingsaspect*' wordt genoemd. Waarschuwing door geluid is functioneler dan waarschuwing door zicht. Het gehoor kan immers óók informatie opvangen over wat er achter het lichaam gebeurt, achter een gesloten deur, om de hoek van de straat en in het duister. Een dove kan gevaar niet horen aankomen. Hij loopt daardoor meer risico en zal vaker schrikken.
3. Voorts hebben we het '*basale aspect*'. Dit omvat het voortdurende, maar steeds variërende geluid, dat vaak niet bewust wordt gehoord en dat meestal van geringe sterkte is. Dit geluid op de achtergrond, ofwel omgevingsgeluid, zorgt voor een voortdurend contact met de steeds veranderende omgeving: het ruisen van de wind door de bladeren, het getik van de regen op de ramen, de vertrouwd geworden en veilige geluiden uit de leefomgeving en van de eigen ademhaling. Deze geluiden geven een constant gevoel van in de wereld staan en daarvan deel uitmaken. Wegvallen van deze geluiden zou een doodse stilte betekenen. Meestal zal dit als zeer beangstigend en deprimerend worden ervaren. Maar continu gehoorde geluiden, vooral ook de onregelmatige, kunnen ook als zeer storend worden ervaren. Continu herhalende geluiden werden zelfs vroeger gebruikt als martelmethode, zoals een druppende kraan. Mensen kunnen er letterlijk gek van worden!

Eigenschappen en effecten van golven: voortplanting, waarneming en stressreactie

Geluidsgolven kunnen zich ook voortplanten via andere omgevingen dan lucht. ‘Opa vis’ was een voorbeeld van geleiding van golven via water. Zoals hierboven uitgelegd, wordt geluid dat van boven het water komt onder water slecht gehoord. Anders ligt dat voor de trillingen van zware motoren van schepen die de romp van het schip (metaal!) laten meetrillen. Die trillingen worden direct voortgeleid in het water.

Bekend is ook het verhaal van de indiaan ‘Winnetou’ die zijn oor op de rails legde om te ‘horen’ of er een trein aankwam. Een trein die nog kilometers ver weg, achter de heuvel was, was nog niet hoorbaar. Maar wel via de rails (zie tabel). Dat kan doordat het geluid van de trein zeker een dozijn keer sneller ‘reist’ via de metalen spoorbaan dan via de lucht.

Er is verschil in de wijze waarop geluidsgolven zich kunnen verplaatsen door de lucht en door de bodem. Ook tussen diverse grondsoorten bestaan verschillen in voortplantingssnelheid en reikwijdte van geluid en van trillingen die niet door de mens kunnen worden gehoord.

Infrasone trillingen (dus beneden 20 Hz) kunnen een individu (voor gevaar) waarschuwen zonder dat hij zich daarvan scherp bewust is. Er bestaan natuurverschijnselen, waaronder aardbevingen en tsunami’s, waarbij een grote dosis infrasone en laagfrequente trillingen wordt geproduceerd.

Deze infrasone en laagfrequente trillingen verplaatsen zich vooral door de bodem over grote afstanden. Het is biologisch functioneel. Organismen (en ook de mens is een ‘organisme’)

kunnen dat gevaar vroeg waarnemen en op tijd op de vlucht slaan.

Een duidelijk voorbeeld hiervan werd opgemerkt bij de tsunami in Thailand. Een Nederlands echtpaar verbleef destijds in een hotel aan de Thaise kust. Zij werden ’s ochtends door de plaatselijke tuinman gewaarschuwd dat het verstandig was het hotel te verlaten en zich terug te trekken op een plaats hogerop. De tuinman kon niet goed uitleggen waarom, maar hij voelde een dreiging en wees naar de zee. Gelukkig nam het echtpaar zijn ‘voorgevoel’ serieus. Toen even later de vloedgolf kwam, waren ze blij dat ze naar het onbestemde gevoel van de tuinman hadden geluisterd.

Ook is bekend dat daar toen de olifanten (niet gewaarschuwd door de tuinman) op tijd de bergen in zijn gevlucht. Olifanten communiceren onderling met infrasone en laagfrequente trillingen, zij zijn daar gevoeliger voor dan mensen.^{3,4} De infrasone en laagfrequente trillingen, afkomstig van het natuurgeweld, zorgden bij deze dieren voor een inwendig alarm waardoor ze overleefden.

Ook ‘opa vis’ werd al door middel van zijn zijlijn-zintuig bij langgolfige trillingen gewaarschuwd voor de komst van grote roofvissen. Lage frequenties werken vooral als een biologisch alarm- en overlevingssysteem. Zij geven onbewust signalen door aan het deel van de hersenen dat betrokken is bij de regulatie van angst en emoties.

Laagfrequente trillingen worden dus door het lichaam onbewust gevoeld en vertaald als alarmsignalen. Als ons lichaam continu aan deze trillingen wordt blootgesteld – en zeker

Tabel. Voorplantingssnelheid van geluid in meter per seconde.

Gas		Vloeistof		Vaste stof	
lucht	340 m/s	water	1440 m/s	Koper	4700 m/s
waterstof	1285 m/s	kwik	1450 m/s	Aluminium	6260 m/s

als dit signaal voortdurend wisselt, zoals bij windturbines door veranderende windsterkte, windrichting en resonantie – slaat ons lichaam continu onbewust alarm. Zo zorgen deze trillingen voor een chronische stressreactie. Dit effect en deze reacties in het lichaam treden vooral op bij langdurige blootstelling aan laagfrequente geluidsgolven.⁵

Wisselende uitstoot, resonantie en meetproblemen

Windturbines zenden in verhouding veel trillingen in de vorm van drukgolven onder de 20 Hz uit. Zij zijn hiervan een grote bron. Trillingen van 0-1 Hz en van 0-6 Hz worden vooral opgewekt door de wieken. Technische installaties produceren trillingen van 30 Hz en de tandwieloverbrenging trillingen van 50 Hz.

Doordat deze laagfrequente trillingen een lange golflengte hebben, reiken ze veel verder dan hoorbaar geluid. Hoe lager de frequentie hoe verder deze golven reiken. Een golf van 1 Hz reikt tientallen kilometers ver. Er valt ook niet tegen te isoleren: deze golven dringen door de lange golflengte overal doorheen en buigen overal omheen. En ze verspreiden zich door lucht, maar ook door de bodem. Het is zelfs zo dat stilstaande windturbines ook laagfrequente golven via de bodem uitzenden.

Bovendien is deze specifieke geluidsuitstoot van windturbines en het resonantiepatroon dat daarbij optreedt, zeer fluctuerend. Het effect treedt op over grote, diverse en wisselende afstanden. Omdat het patroon zoveel 'schommelt', is meten en het interpreteren van de meetresultaten lastig, maar met de juiste apparatuur wel goed mogelijk. Voorspellen en toepassen in rekenmodellen is daardoor echter niet goed mogelijk.

Het kan goed zijn dat op een bepaalde afstand, op een bepaald moment door resonantie een drukgolfpiek ontstaat. Als de windrichting of windsterkte vervolgens iets verandert, ontstaat die piek weer op een heel andere plaats.

Vaak treedt ook nog *binnen* gebouwen resonantie op: de muren gaan dan meetrillen. Het effect van de trillingen wordt dan nog verder versterkt. Binnenshuis kunnen in kamers als het ware klankkasten ontstaan voor deze niet of nauwelijks hoorbare trillingen. Zo kan het zijn dat in de ene hoek van de kamer op een bepaald moment drukgolfpieken ontstaan en in de andere hoek niet. Maar op een ander moment kan dit verschijnsel weer van plaats wisselen. Dit maakt het fenomeen van belasting door drukgolven en drukgolfresonantie zo ongrijpbaar en is het moeilijk daar goed vat op te krijgen. Daar komt bij dat in bewoonde gebouwen, waar mensen slapen, het schadelijke effect niet alleen overdag optreedt, maar ook 's nachts. Mensen worden 24/7 blootgesteld en belast. 's Nachts waait het bovendien vaak harder, zeker in hogere luchtlagen. Het effect stapelt zich op.

Als conclusie kunnen we stellen dat het helemaal niet vreemd is dat klachten veroorzaakt door infrasonen en laagfrequente trillingen vaak niet meteen worden herkend en moeilijk gekoppeld kunnen worden aan de bron.

Gezondheidszorg, epidemiologie en tegengeluiden

Het is inmiddels duidelijk dat er mensen zijn die gezondheidsproblemen krijgen door geluidsgolven met een golflengte van 20-125 Hz.⁶ Vooral frequenties tussen 30 en 60 Hz kunnen mensen ziek maken. Dit zijn frequenties die bijvoorbeeld worden opgewekt door ondergrondse pompen, gebruikt voor doorstroming in riolen, en door de wisselstroom van het elektrisch netwerk (in Nederland 50 Hz).

Ook is gebleken dat de infrasone trillingen (IS) met een golflengte kleiner dan 20 Hz in hoge mate belastend kunnen zijn voor mensen. (Johnson⁷)

Er zijn inmiddels al veel mensen bij wie de diagnose 'het windturbine syndroom' is vastgesteld en dat worden er ongetwijfeld meer als er meer en hogere IWT's worden geplaatst. (Johnson⁷, de Laat¹³)

Als alle bestaande plannen doorgang vinden en windparken met steeds hogere windturbines worden gebouwd, dan is het zeker dat die een onbekend grote schade zullen toebrengen aan de gezondheid van mens en dier.

Een voorzichtige schatting is dat 30% van de bevolking deze 'op een soort chronische zeeziekte lijkende' aandoening zal krijgen. Van een schip kun je afstappen... maar moeten al die mensen dan opeens gedwongen verhuizen? Velen zijn hen daarin intussen al voorgegaan....

Het 'nieuwe' windturbine syndroom en het ontdekken van een nieuw ziektebeeld

Hoe gaat het ontdekken en benoemen van zo'n nieuw syndroom in zijn werk?

Kort door de bocht gaat zo'n proces als volgt:

1. Een alerte arts ziet een patiënt met een of meer klachten en verschijnselen ('*signs and symptoms*') die hij nooit eerder heeft gezien en die ook bij andere artsen nog onbekend zijn.⁸
2. De arts schrijft zijn bevindingen op en/of publiceert die als casuïstische mededeling (gevvalsbespreking) of *case report*.
3. Zijn collega's lezen dit artikel. Het kan zijn dat ze de symptomen al eens waren tegengekomen al wisten ze die nog niet te duiden. ('men ziet wat men weet en men weet wat men ziet', maar ziet niet wat men niet weet). Vanaf dat moment *gaan* zij het ziektebeeld herkennen.
4. Als er na verloop van tijd 'voldoende' gevallen gezien en gepubliceerd zijn, zal er een naam aan de groep symptomen gekoppeld worden en zal de medische wereld het nieuwe ziektebeeld als zodanig accepteren.
5. Tegelijkertijd met het meer bekend worden van het ziektebeeld, wordt gespeurd naar een mogelijke oorzaak en mogelijke werkingsmechanismen.^{9,10} Er ontstaat dan vaak discussie of iets 'DE' oorzaak is, 'Een' (meewerkende) oorzaak of toch alleen maar toeval. Soms gaat zo'n discussie over in gekibbel. Een bekend voorbeeld hiervan is het gekibbel over de relatie tussen sigarettenroken en longkanker, die langdurig werd ontkend op basis van een veelheid aan argumenten van – vooral – de tabaksindustrie. De gegevens uit observationeel onderzoek gaven uiteindelijk wel de doorslag over de relatie tussen roken en longkanker.

Dat laatste is een interessante kwestie. Niet zelden blijken in deze fase verschillen van inzicht en opvatting te bestaan tussen enerzijds artsen en anderzijds bijvoorbeeld de industrie of producenten van geneesmiddelen met commerciële belangen. Deze laatste worden dan

nog vaak gesteund door financiële instanties, zoals banken, geldschietters en projectontwikkelaars. Maar ook door de overheid en politici. Dat kan uit idealistisch oogpunt zijn, maar ook uit eigenbelang of door het (hardnekkig) vasthouden aan een eenmaal ingenomen standpunt.

Zo zouden – theoretisch natuurlijk – veel ‘groene’ politici windturbines voor het opwekken van energie kunnen steunen, omdat zij het gebruik van fossiele brandstoffen wensen te verminderen. Daarnaast zouden banken belangen kunnen hebben bij de productie en financiering van turbines en daarom geen haast maken om de fabricage en plaatsing ervan tegen te houden.

Kortom, het is in het heden én verleden voorgekomen dat artsen die opkomen voor gezondheid op taai verzet stuiten van bepaalde (eigen)belangengroeperingen. (Johnson⁷)

Tenslotte kan worden vastgesteld dat in Nederland geen duidelijke *trias politica* bestaat. Dat wil zeggen: geen heldere scheiding van de wetgevende, rechtelijke en uitvoerende machten. En dat soms ook het polderen over kan gaan in overleg binnen achterkamers.

Het syndroom

De eerste die in een publicatie (2009) aandacht schonk aan het ‘*wind turbine syndrome*’, en tegelijkertijd deze term introduceerde, was de Amerikaanse wetenschapper dr. Nina Pierpont.¹¹ Zij kenmerkt het syndroom door:

- Slaapstoornissen (zowel inslaap- als doorslaapproblemen), hoofdpijn, oorsuizen, duizeligheidsklachten, wazig zien, misselijkheid, prikkelbaarheid, concentratieproblemen, angst, depressie en paniekaanvallen. Niet zelden verhuizen ‘slachtoffers’ naar andere oorden.

En naast deze algemene klachten:

- Diabetes (suikerziekte), arythmieën (onregelmatige hartactie) en toegenomen hartproblemen.

De Portugese wetenschapper prof. Dr. Mariana Alves-Pereira heeft een ziektebeeld beschreven dat zij toeschrijft aan lange termijneffecten van *infrasonic and low frequency noise* (ILFN) en dat zij *vibro-acoustic-disease* (VAD) noemt.¹² Deze aandoening berust nog voornamelijk op observationeel onderzoek.

Voor artsen is het lastige van deze klachten, dat veel ervan ook bij andere – vooral psychische of ook psychiatrische – ziektebeelden voorkomen. Daarmee worden ze nogal eens bestempeld als overdreven, aandacht vragend, samenhangend met frustraties in bepaalde andere levenssferen etc. Dergelijke klachten worden dan ook snel weggezet als een of andere vorm van ‘geluids-hinder-aanstelleritis’. En dit label gebruiken voorstanders van windturbines dan weer tijdens juridische procedures over het al dan niet plaatsen van windturbines. (Johnson⁷)

Niettemin is de verzamelde casuïstiek van ‘het windturbine syndroom’ volgens Johnson⁷ al tot honderdduizenden patiënten opgelopen en dat aantal neemt nog steeds toe. Het is overtuigend aangetoond dat het klachtenpatroon *bestaat* en *gerelateerd* is aan windturbines die op (te) korte afstand van de bewoonde wereld zijn geplaatst.

Eveneens is overduidelijk aangetoond, dat het frequentiepatroon van de ‘geluiden’ die deze windturbines opwekken, gerelateerd is aan de hoogte van de turbines,¹³ het vermogen van de turbines en ook aan de windkracht en hoek waaronder de wind de turbines bereikt en ten slotte aan het dag-nachtritme van de wind op basis van de veranderende temperatuur. Daardoor zullen de snelheden waarmee de wieken ronddraaien en het geluid dat zij produceren niet constant zijn.¹⁴

Verdiepen, wetenschappelijk ontdekken, verbanden leggen en miskennen van bewijs

Artsen kunnen zich op meer manieren verder verdiepen in een ziektebeeld, op zoek naar het 'gehele plaatje'. Eén manier omvat bijvoorbeeld fysisch, chemisch en proefdieronderzoek. Dit staat bekend als 'laboratoriumonderzoek'. Een andere manier is epidemiologisch onderzoek dat volgens strikte en strenge regels met mathematische precisie en statistische analyse wordt uitgevoerd.

Eisen die aan epidemiologisch onderzoek worden gesteld kunnen terecht zijn, maar worden ook wel als vertragingstechniek in de 'strijd' gegoid of als methode om de artsen die de ernst van het ziektebeeld bepleiten tegen te werken. Ook dat is niets nieuws onder de zon. Grote ontdekkingen hebben herhaaldelijk veel tegenwerking gekregen voor ze doorbraken.

Een zeer onthutsend voorbeeld daarvan is de 'ontvangst' van het werk van Ignaz Semmelweis (1818-1865). Hij onderzocht systematisch alle vooroordelen uit zijn tijd over de oorzaak van kraamvrouwenkoorts, waarvan 'zijn' ziekenhuis een uiterst hoge sterfte kende (tot 25%!). Hij verwierp methodisch alle vooroordelen en toonde aan dat de 'smetstof' kon worden bestreden door eerst met bleekwater de handen te wassen, voordat de barendende vrouw werd onderzocht. De mortaliteit werd daarna teruggebracht tot 1%.

Semmelweis werd doorlopend tegengewerkt en bespot, belandde in een psychiatrische inrichting en stierf op 47-jarige leeftijd ten gevolge van mishandeling door het personeel aldaar, maar 'officieel' aan hersenvliesontsteking. Pas 30 jaar na zijn juiste conclusie en 25 jaar na zijn dood werd ont-smetting, *anti-sepsis*, algemeen ingevoerd.

Fysiologische verklaring van de effecten en symptomen van het syndroom

Er zijn zeer krachtige aanwijzingen dat 'het windturbine syndroom' ontstaat door prikkeling van de buitenste haarcellen van het binnenoor door blootstelling aan infrasone en laagfrequente trillingen zoals die door windturbines worden opgewekt.¹⁵

Terwijl prikkeling van de binnenste haarcellen, meestal boven de 50 Hz naar het hersengedeelte voor het gehoor wordt geleid en aldaar geluid wordt waargenomen, gebeurt dat niet met prikkeling van de buitenste haarcellen. Deze wordt voortgeleid naar andere hersendelen waar ze emoties of stoornissen van het autonome zenuwstelsel veroorzaken.¹⁵

Daardoor worden deze trillingen niet als geluid waargenomen, maar ze zorgen er wel voor dat er vervelende gevoelens optreden die lijken op wat bekend staat als zeeziekte, wagenziekte of bewegingsziekte. Maar terwijl 'normale' zeeziekte, wagenziekte en bewegingsziekte doorgaans hoogstens een dag duren, blijft 'het windturbine syndroom' voortduren zolang de stimuli blijven aanhouden. Door windturbines veroorzaakte infrasone of laagfrequente trillingen leiden bij een aantal mensen onmiskenbaar (!) tot ziekteverschijnselen die inmiddels bekend staat als 'het windturbine syndroom'.

Onze politiek is ongevoelig voor dit geluid

Terecht daarom dat Deense onderzoekers de waarschuwing geven: *“It therefore seems reasonable to conclude that a cautious approach is needed when planning future wind farms.”* De door ons zeer relevant geachte adviezen die zij in hun artikel geven, wijken principieel af van de wijze waarop onze overheid bezig is.¹⁶

Schadelijke bijwerkingen van windturbines worden in ons land systematisch genegeerd.

Laagfrequente en infrasone trillingen afkomstig van windturbines veroorzaken allerlei reacties en medische effecten in het lichaam. Deze effecten zijn inmiddels al ver over de honderdduizend keer door wetenschappers vastgesteld. (Johnson⁷)

De relatie tussen dit type trillingen van windturbines en de reacties van het lichaam daarop – samen te vatten als ‘het windturbine syndroom’ – is duidelijk en zou intussen bij de mensen die dit soort installaties exploiteren bekend moeten zijn. Het is schandalig dat (1) de bevolking – huidige en toekomstige slachtoffers – nog steeds met bewijzen moeten komen, dat (2) de leveranciers van windturbines de schade die zij aan de bevolking toebrengen glashard ontkennen, dat (3) bestuurders, toezichthouders en zelfs milieuorganisaties zich door hen laten misleiden, en dat (4) zij deze gevaarlijke schaduwkant van de huidige, versnelde energietransitie te weinig aan het licht laten komen door het stelselmatig te negeren.¹⁷

Referenties

1. Debruyne F, Marres H, Hens G. Zakboek Keel-, Neus- en Oorheelkunde. Leuven: Acco, 2017
2. Feenstra V, L. Zintuigen. Amsterdam: AUP, 2016
3. <https://www.nu.nl/wetenschap/1770065/olifanten-communiceren-met-onhoorbaar-gebrom.html>
4. <https://www.nbcnews.com/id/wbna26957207>
5. <https://nos.nl/op3/artikel/2196081-eeen-aanval-met-onhoorbaar-geluid-hoe-werkt-dat.html>
6. <https://laagfrequentgeluid.nl/html/informatie/info.html>
7. Johnson WB. <https://www.wind-watch.org/documents/cardiologist-investigation-and-response-to-industrial-wind-turbines-in-the-rural-residential-countryside-regarding-concerns-of-adverse-health-effects/>
8. Bernard Cl. Introduction a l'étude de la médecine expérimental. Paris: Flammarion, 1984 (1865)
9. https://en.wikipedia.org/wiki/Bradford_Hill_criteria
10. Philips CV. Properly interpreting the epidemiologic evidence. About the health effects of industrial wind turbines on nearby residents. Bull Sci Tech Soc 2011; 31
11. Pierpont N. Wind turbine syndrome: a report on a natural experiment. K-selected book. Santa Fe, NM, USA, 2009
12. <https://www.wind-watch.org/documents/industrial-wind-turbines-infrasound-and-vibro-acoustic-disease-vad/>
13. De Laat JAPM. De hinder van laagfrequent geluid afkomstig van het te realiseren windmolenpark Hiddum-Houw, Rapportage, juli 2018 (vooraf gaande aan Systematic Review over dit onderwerp; in bewerking)
14. Berg GP van den. The sound of high winds. The effect of atmospheric stability on wind turbine sound and microphone noise. Thesis. Groningen University, 2006
15. Weichenberger M, Bauer M, Kühler R, Hensel J, Garcia Forlin C, Ihlenfeld A, Ittermann B, Gallinat J, Koch C, Kühn S. Altered cortical and subcorial connectivity due to infrasound administered near the hearing threshold- evidence from fMRI. PLoS One, 2017l 12(4), e0174420. oi:10.1371/journal.pone.0174420
16. Schmidt JH, Klokke M. Health effects related to wind turbine noise exposure: a systematic review. PLoS ONE, 2014|9(12):144183/ep"10.137/journal.pone 0114183
17. <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Colofon

Dit rapport is nummer 1 van een serie publicaties van het DEI over gezondheidsschade en energietransitie.

Coverfoto

Wilco Alteveer, Windpark Spui bij Piershil.

© De auteursrechten van dit rapport berusten bij het DEI

Publicatiedatum

18 januari 2021

Voor nadere informatie kunt u het DEI benaderen: www.deinl.nl

College van B&W en gemeenteraad
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Voorthuizen, 17 mei 2021

Onderwerp: RES en windturbineplannen en de onverenigbaarheid met het Unierecht

Geacht college, geachte gemeenteraad,

Als onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES) overweegt u straks mogelijk het bestemmingsplan te wijzigen en /of (een) omgevingsvergunning(en) te verlenen voor het realiseren en exploiteren van windturbines in de gemeente Barneveld.

Wij wijzen u er hierbij op dat het Hof van Justitie van de Europese Unie te Luxemburg op 25 juni 2020 in de zaak Aalter en Nevele (ECLI:EU:2020:503) opnieuw en verstrekkender heeft uitgemaakt dat plannen en programma's met aanzienlijke milieugevolgen op straffe van nietigheid vooraf planMER getoetst dienen te worden. Dat betekent kort gezegd voor de situatie hier te lande dat het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling vooraf die toetsing moeten ondergaan. Dat is ook in de gemeente Barneveld niet gebeurd, want ook al is er een planMer verricht door Pondera Consult in het project, laat dat onverlet dat er nog steeds een voorafgaande MER had moeten plaatsvinden met betrekking tot het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. Oftewel er zijn normen gebruikt waar niet de milieugevolgen van vastgesteld zijn. Dat betekent dat een rechtsgeldig toetsingskader voor de realisatie en exploitatie van het beoogde windpark ontbreekt en derhalve het beoogde windpark niet vergund noch gerealiseerd mag worden.

Ook de Raad van State heeft in deze uitspraak van het Hof inmiddels aanleiding gezien daarover expliciet vragen te stellen aan partijen in lopende bodemprocedures. De mondelinge behandeling daarvan heeft plaatsgevonden op dinsdag 6 april 2021.

In het licht van de vaste en steeds verder aangescherpte rechtspraak van het Europese Hof is aannemelijk dat de vaste rechtspraak van de Raad van State op dit punt niet langer houdbaar is, want rechtstreeks in strijd met het Europese recht.

De norm die uit de Strategische Milieubeoordelingsrichtlijn volgt is dat een plan of programma met aanzienlijke milieugevolgen slechts dan mag worden vergund als vooraf met wetenschappelijke zekerheid is vastgesteld dat de gezondheid van de mens en diens leefomgeving wordt beschermd of verbeterd. Dit ziet zowel op de volksgezondheid als op de persoonlijke gezondheid van individuele omwonenden. Met mogelijke aantasting van de gezondheid van omwonenden wordt bovendien inbreuk gemaakt op de grondrechten van uw burgers.

Nu feit van algemene bekendheid is dat ten minste 9% van alle omwonenden ernstige hinder en overlast van windturbines ervaart en mogelijk gezondheidsschade ondervindt, betekent dit dat vergunningverlening feitelijk al niet reëel mogelijk is. Hinder en overlast toebrengen aan burens en omwonenden kwalificeert bovendien ook civielrechtelijk als onrechtmatig en is in strijd met het burensrecht (artikel 5:37 BW).

In januari 2021 is bijgaand wetenschappelijk rapport verschenen (zie als 2^e bijlage "Aanbiedingsbrief bij het DEI rapport_Voorkom windturbine syndroom" en als 3^e bijlage "Rapport_Voorkom het windturbine syndroom". Daaruit blijkt dat er een verband is tussen windturbines en mogelijke gezondheidsschade.

Omwonenden hebben voorts niet kunnen vaststellen dat er een transparante procedure zal worden opengesteld en gevolgd met behulp waarvan een gelijk speelveld wordt gecreëerd voor alle potentieel belanghebbenden. Daarmee wordt ontoelaatbaar rechtstreeks in strijd gehandeld met Unierechtelijke en nationale mededingingsnormen, die in acht moeten worden genomen bij de eventuele verlening van schaarse vergunningen als waarvan in dit geval sprake is.

Voorts wordt evenmin voldaan aan de eisen die volgen uit het Verdrag van Aarhus / Richtlijn 2011/92 E – geschreven om bij te dragen aan de bescherming van het recht in een milieu te leven dat passend is voor persoonlijke gezondheid en welzijn – omdat niet, althans niet volledig, aan de in dat Verdrag en in die richtlijn genoemde vereisten wordt voldaan, in het bijzonder niet aan artikel 7 daarvan (inspraak betreffende plannen, programma's en beleid betrekking hebbende op het milieu).

Alleen al uit het voorgaande volgt dat de gevolgde procedure en besluitvorming ondeugdelijk en onhoudbaar is. Op grond daarvan verzoeken wij u namens onze grote achterban hierdoor dan ook het verlenen van een vergunning(en) voor realisatie en exploitatie van het windpark ingetrokken te houden.

Graag ontvangen wij uw bevestiging van de goede ontvangst van dit Ingekomen stuk voor de RES-bespreking tijdens de vergadering van de Commissie Samenleving op 18 mei 2021 en de behandeling daarvan. Tevens verzoeken wij u vriendelijk doch dringend ook deze brief bij uw meningsvorming en besluitvorming mee te nemen en te betrekken bij de besprekingen over de RES en/of windenergie gerelateerde agendapunten tijdens de gemeenteraadsvergadering op 26 mei 2021 en verder alle andere eventuele toekomstige commissie- en gemeenteraadsvergaderingen waar RES en/of windenergie gerelateerde zaken worden besproken. Alvast bedankt daarvoor.

Voor zover nodig moeten wij ook reeds nu wijzen op mogelijke aansprakelijkheid voor het rechtens onjuist (doen) besluiten en (laten) realiseren van windturbineparken, in casu specifiek met betrekking tot plaatsing van windturbines in de gemeente Barneveld. Het is goed dit nu onder uw aandacht te brengen zodat er verder geen onomkeerbare stappen worden gezet, zoals bijvoorbeeld het kappen van bomen voor de aanleg van bouwwegen, heien en storten van beton voor de funderingen en het verstoren van natuur(waarden), et cetera.

Onder voorbehoud van alle rechten en wettelijke verblijven wij

Met vriendelijke groet,

Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE

